

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamie ienākumi

Publicēts: 17.08.2021.

No aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tiek atbrīvoti šādi ienākumu veidi:

ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, kā arī no sēņošanas, ogošanas, savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas vai nemedijamās sugas indivīda - parka vīngliemezis (*Helix pomatia*) ieguves – līdz 3000 *euro* gadā;

dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja izpildās likumā paredzētie nosacījumi;

likvidācijas kvota, ja izpildās likumā paredzētie nosacījumi

apdrošināšanas atlīdzības, izņemot tās apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas atbilstoši:

- dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līgumam, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājumaņēmējs — juridiskā persona), pienākot apdrošināšanas līgumā paredzētajam līguma beigu termiņam vai laužot līgumu pirms termiņa, vai;
- mūža pensijas apdrošināšanas līgumam (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši [Valsts fondēto pensiju likumam](#));

apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam attiecībā uz apdrošinātās personas dzīvību un veselību nelaimes gadījuma vai slimības dēļ, saskaņā ar dzīvības apdrošināšanas līgumu (tai skaitā ar līdzekļu uzkrāšanu) neatkarīgi no tā, kas ir noslēdzis apdrošināšanas līgumu;

papildpensijas kapitāls, kas veidojies no pašas fiziskās personas vai tās laulātā, vai ar to radniecībā esošo personu līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un izmaksāts pensiju plānu dalībniekiem;

izložu un azartspēļu laimesti, ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 *euro*;

ienākumi no Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts un pašvaldību vērtspapīriem;

no budžeta izmaksājami pabalsti, arī no citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu budžeta izmaksātie pabalsti;

stipendijas, kas izmaksātas no budžeta, no biedrības vai nodibinājuma līdzekļiem, no starptautiskajām izglītības vai sadarbības programmām;

stipendijas līdz 280 *euro* mēnesī, ko izglītojamam izmaksā komersants, iestāde, biedrība, nodibinājums, fiziskā persona, kura reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, kā arī individuālais uzņēmums, tai skaitā zemnieku vai zvejnieku saimniecība, un citi saimnieciskās darbības veicēji;

stipendijas, kuras izmaksātas studējošajam, kas apgūst medicīniskās izglītības programmu, izglītības programmas apguves veicināšanai, un kuras izmaksā no ārstniecības iestādes līdzekļiem;

ienākums, kas gūts studiju un studējošo kredīta dzēšanas rezultātā;

mantojuma rezultātā gūtais ienākums;

konkursos un sacensībās saņemtās mantiskās un naudas balvas, kuru vērtība nepārsniedz 143 *euro* gadā;

publiskos starptautiskos konkursos un starptautiskās sacensības gūtās balvas un prēmijas, kuru kopējā vērtība gadā nepārsniedz 1423 *euro*, kā arī Baltijas asamblejas balvu laureātiem izmaksātās naudas prēmijas un Ministru kabineta balva;

uzturnauda (alimenti) un summas, kas saņemtas uz tiesas sprieduma pamata laulības šķiršanas sakarā;

atlīdzība par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā;

bēru pabalsts līdz 250 *euro*;

palīdzība stihiskas nelaimes gadījumā vai citos ārkārtējos gadījumos, ja tā sniegta uz valsts vai pašvaldību pārvaldes institūciju lēmuma pamata;

ienākums, kam ir kompensācijas raksturs;

kompensācija komandējuma un darba izdevumu segšanai;

apgāde natūrā;

atlīdzība par asiņu nodošanu un cita veida donorpalīdzību;

ienākumi no personīgā īpašuma (fiziskajai personai piederošas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas) atsavināšanas, izņemot:

- ienākumu no pārdošanai izgatavotas vai iegādātas lietas (ķermeniskas vai bezķermeniskas) pārdošanas;
- kapitāla pieaugumu un pārējo ienākumu no kapitāla;
- metāllūžņu pārdošanas ienākumu;

preču un pakalpojumu loteriju laimesti, čeku loterijas laimesti saskaņā ar [Čeku loterijas likumu](#), laimesti, kas gūti momentloterijā "Sporta loterija" vai interaktīvajā izlozē "Sporto visi";

palīdzība, kas sniegta, pamatojoties uz arodbiedrības institūcijas lēmumu, no arodbiedrības naudas līdzekļiem, kuri veidojas no arodbiedrības biedru naudas maksājumiem un ārvalstu arodbiedrību ziedojumiem (dāvinājumiem) – 1000 *euro* gadā;

palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas, pamatojoties uz reliģiskās organizācijas vai tās iestādes institūcijas (amatpersonas) lēmumu, sniegta no reliģiskās organizācijas vai tās iestādes naudas līdzekļiem, – 1000 *euro* gadā;

palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas sniegta no sabiedriskā labuma organizācijas (izņemot reliģisko organizāciju) līdzekļiem, vai palīdzība, ko budžeta finansētas institūcijas, labdarības vai filantropiskas organizācijas sniegušas lietās, kurām piemērots atbrīvojums no muitas nodokļa, – 1000 *euro* gadā;

palīdzība naudā, kas sniegta no sabiedriskā labuma organizācijas līdzekļiem personai, kura nepārtraukti slimo ilgāk par trim mēnešiem, vai personai ar invaliditāti, vai šo personu ģimenes loceklim, – 2000 *euro* gadā;

kompensācija par ires līguma izbeigšanu un dzīvojamo telpu atbrīvošanu denacionalizēta vai likumīgajam īpašniekam atdota nama īrniekam, kurš attiecīgajā namā dzīvojis līdz īpašuma tiesību atjaunošanai likumīgajam īpašniekam (viņa mantiniekam);

ienākums, kas gūts, sniedzot palīdzību vai slepeni sadarbojoties ar operatīvās darbības subjektiem;

uzturēšanas līdzekļi, kas saņemti no speciālās aizsardzības iestādes;

darba devēja darbiniekam piešķirts apbalvojums, kam ir morāla novērtējuma raksturs;

darba devēja dāvana, kas taksācijas gada laikā nepārsniedz 15 *euro*;

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus pēc kārtas (minētajā 60 mēnešu periodā) līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai ir personas deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā maksātāja papildu adrese);

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un pēdējos 60 mēnešus līdz nekustamā īpašuma atsavināšanas dienai ir bijis maksātāja vienīgais nekustamais īpašums;

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas radies saistībā ar mantas sadali laulības šķiršanas gadījumā, ja vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai tas ir bijis abu laulāto deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā papildu adrese);

ienākums no [Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likumā](#) noteiktajā kārtībā atsavināta nekustamā īpašuma, ja minētais īpašums ir maksātāja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums ir reģistrēts zemesgrāmatā) vai ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas;

ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas (attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā maksātāja vienīgais nekustamais īpašums), ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas vai arī pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas;

no fiziskajām personām saņemtais dāvinājums, ņemot vērā likumā noteiktos ierobežojumus;

ienākums, kas gūts laika posmā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim aizdevuma (kredīta) saistību samazināšanas vai dzēšanas rezultātā, ja izpildās visi likumā minētie nosacījumi;

ienākums, kas gūts, [Maksātnespējas likumā](#) noteikto saistību dzēšanas procedūras ietvaros tiesai pieņemot lēmumu par parādnieka atbrīvošanu no atlikušajām parādu saistībām, kā arī ar pamatparādu saistītās dzēstās soda naudas, līgumsods vai nokavējuma procenti;

ienākums, kas gūts, iestājoties noilgumam saistībai starp kreditoru un parādnieku, jo kreditors nav iesniedzis kreditora prasījumu [Maksātnespējas likumā](#) noteiktajā kārtībā;

ienākums, kas gūts aizdevuma (kredīta) dzēšanas rezultātā, ja atbilstoši [Patērētāju tiesību aizsardzības likumam](#) aizdevuma (kredīta) līgums paredz, ka nekustamais īpašums, kura iegādei tiek ņemts aizdevums (kredīts), kalpo par pietiekamu nodrošinājumu tam, lai saistības pret aizdevēju varētu tikt dzēstas pilnā apjomā, un vienošanās par aizdevuma (kredīta) dzēšanu noslēgta rakstveidā;

ienākums, kas gūts tādu aizdevuma (kredīta) saistību dzēšanas rezultātā, kuras nav izpildītas 2008. gada ekonomiskās lejupslīdes dēļ, ja tās vienpusēji dzēstas [Kreditēstāžu likumā](#) paredzētajos gadījumos, kārtībā un termiņā;

uz tiesas sprieduma pamata no valsts budžeta izmaksājamās kompensācijas, kas nav saistītas ar darba attiecībām vai to pārtraukšanu vai kas nav kompensācijas par intelektuālo īpašumu un tiesībām uz to (autoratlīdzība, izpildītājlīdzība, zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un viņu mantinieku honorāri) vai kompensācijas par tiesībām izmantot tiesības uz intelektuālo īpašumu;

uz valsts pārvaldes iestādes vai pašvaldības iestādes, citas atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas vai iestādes ar patstāvīgu budžetu lēmuma vai tiesas nolēmuma pamata saskaņā ar [Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumu](#) izmaksājamais zaudējumu atlīdzinājums, kurš nav saistīts ar darba (dienesta) attiecībām vai to pārtraukšanu un kuram nav ienākuma gūšanas rakstura;

kompensācija, kas samaksāta cietušajam par radīto kaitējumu, pamatojoties uz tiesas nolēmumu vai brīvprātīgi kriminālprocesā;

saskaņā ar [Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumu](#) izmaksātais kaitējuma atlīdzinājums, kurš nav saistīts ar darba (dienesta) attiecībām vai to pārtraukšanu vai kuram nav ienākuma gūšanas rakstura;

atlīdzība par morālo kaitējumu, pamatojoties uz tiesas nolēmumu civillietā;

pabalsts likumos un Ministru kabineta noteikto normu ietvaros amatpersonas (darbinieka), karavīra ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā, kā arī karavīram veselības traucējuma gadījumā, ja tas gūts, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus;

pabalsts likumos noteikto normu ietvaros leikšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un leslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un valsts drošības iestāžu amatpersonas ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā (izņemot arodslimību), ja tā cietusi nelaiemes gadījumā, bet nav pildījusi ar dzīvības vai veselības apdraudējumu (risku) saistītus dienesta (amata) pienākumus;

pabalsts likumos noteikto normu ietvaros leikšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un leslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un valsts drošības iestāžu amatpersonas nāves gadījumā;

pabalsts likumos un Ministru kabineta noteikto normu ietvaros amatpersonas (darbinieka) nāves gadījumā, ja tā gājusi bojā, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus, kuru izpilde ir saistīta ar risku, vai mirusi gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem;

pabalsts likumos un Ministru kabineta noteikto normu ietvaros karavīra nāves gadījumā, ja viņš gājis bojā, pildot dienesta pienākumus, vai miris gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem;

pabalsti par dienestu ārvalstīs Ministru kabineta noteikto normu ietvaros

labums no darba devēja tāda vieglā automobiļa izmantošanas, par kuru samaksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis;

atbalsts izmaksu segšanai Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekta īstenošanai;

algota darba ienākumi, kas gūti par darba pienākumu veikšanu citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai valstī, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja tiek izpildīti likumā noteiktie kritēriji;

ienākums no akciju pirkuma tiesību (akciju opciju) īstenošanas, ja akciju pirkuma tiesības piešķirtas atbilstoši akciju pirkuma tiesību īstenošanas plānam un īstenošanas likumā noteiktie nosacījumi;

ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto personificēto izdevumu kompensācijas, kuras brīvprātīgā darba veicējam, atbilstoši brīvprātīgā darba līguma noteikumiem sedz brīvprātīgā darba organizētāji (ievērojot likumā noteikto sastāvu un apmēru);

samazinātu vai dzēstu saistību rezultātā gūtais ienākums, ja izpildās viens no likumā minētajiem nosacījumiem;

no valsts budžeta izmaksājamais pabalsts par vienās dzemdībās dzimušu triju un vairāk bērnu piedzimšanu;

2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022. un 2023. gadā valsts atbalsta vai Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai ietvaros saņemtie maksājumi;

atbilstoši [Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumam](#) bezdarbnieka statusu ieguvušas fiziskās personas 2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022. un 2023. gadā gūtie ienākumi no Eiropas Sociālā fonda darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" vai valsts budžeta līdzekļiem par aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem, kurus Nodarbinātības valsts aģentūra kvalificējusi par stipendijām vai atlīdzībām;

darba devēja apmaksātos darba kopīgumā noteiktos darbinieka ēdināšanas izdevumus līdz 480 *euro* gadā (vidēji 40 *euro* mēnesī), ja un darba devējs izpilda [likuma 8.panta 15.daļas](#) nosacījumus.

No aplikšanas ar nodokli 2021. taksācijas gadā atbrīvo ar attālinātā darba veikšanu saistītos darbinieka izdevumus, kurus atbilstoši [Darba likumam](#) sedz darba devējs, ja to kopējais apmērs mēnesī par pilnas slodzes darbu nepārsniedz 30 *euro* un ir izpildīti šādi nosacījumi:

vienošanās par attālinātā darba veikšanu ir noteikta darba līgumā vai ar darba devēja rīkojumu un ir norādīts, kādus izdevumus darba devējs kompensē;

ar attālinātā darba veikšanu saistītos izdevumus sedz darba devējs, kuram ir iesniegta darbinieka algas nodokļa grāmatiņa;

ar attālinātā darba veikšanu saistīto izdevumu apmēri tiek noteikti proporcionāli slodzei un līgumā vai rīkojumā norādīto attālinātā darba dienu skaitam mēnesī, ja darbs tiek veikts gan attālināti, gan darba vietā.

<https://www.fm.gov.lv/lv/ar-iedzivotaju-ienakuma-nodoklie-neapliekamie-ienakumi>